

KIINTEISTÖLIIKELAITOS

1. SOPIMUSOSAPUOLET

Tämän sopimuksen osapuolia ovat Turun kaupunginhallitus ja Turun Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta.

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Tällä sopimuksella kaupunginhallitus ja Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta sopivat johtosäännössä määriteltyä kiinteistötoimialaa koskevista toiminnan lähtökohdista, kehittämistavoitteista ja resursseista.

3. LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA

Kiinteistöliikelaitos vastaa kaupungin kiinteään ja rakennetun omaisuuden hallinnasta ja kehittämisestä sekä tarjoaa toimintaympäristöjä ja toimitiloja.

Kiinteistöliikelaitos vastaa myös yleisten alueiden ylläpidosta ja rakennuttamisesta, kaupungin omistamien rakennusten ylläpidosta ja rakennuttamisesta sekä kiinteistöjen käyttöön liittyvistä palveluista, kiinteistönpidosta, kiinteistöomaisuuden hankkimisesta, vuokraamisesta, myymisestä ja kehittämisestä.

4. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT

Kiinteistöliikelaitoksen toimintaympäristö on kehittynyt viime vuosina voimakkaasti. Muutoksia aiheuttavat mm. asuntotuotannon hiipuminen, haastava taloudellinen tilanne, lainsäädännön muutokset ja harmaan talouden torjunta. Kaupunki on jatkamassa myynti ja takaisin vuokraus -järjestelyn käyttöä. Uutena piirteenä rahoitusmalleihin on tullut ns. "Remontti Oy". Rakennetulla ympäristöllä sekä kiinteistöjen ylläpidolla ja käytöllä on huomattava vaikutus taloudelliseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Ympäristökysymyksistä vesihuoltolain tuomat velvoitteet kasvattavat kaupungin investointeja ja ylläpitomenoja. Rakennetulla ympäristöllä on myös suuri painoarvo kestävä kehityksen edistämässä koko yhteiskunnan tasolla.

5. TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET kv

KIINTEISTÖT

- Omaisuuden arvon hallinta ja kehittäminen, korjausvelka
- Käynnistetään nykyaikaisen matkakakeskuksen rakentaminen. (3.1.3)
- Kaupungin kiinteistöomistuksia ja -hankintoja tarkastellaan kriittisesti, ja niitä ryhdytään johtamaan aiempaa suurempina kokonaisuuksina. (3.2.7)
- Kaupungin käytössä olevaa tilamäärää vähennetään karsimalla toimipisteverkkoa, lisäämällä yhteispalvelupisteitä ja luopumalla tiloista, joita ei tarvita kaupungin omaan käyttöön. (3.2.7)
- Toimitilaratkaisuissa hyödynnetään ensisijaisesti kaupungin välittömästi ja välillisesti omistamaa tilakantaa ja tilojen yhteiskäyttöä lisätään. (3.2.7)
- Hankkeiden käynnistämisen perustaksi laaditaan tarkoituksenmukaisessa laajuudessa esiselvitykset, joiden pohjalta voidaan arvioida hankkeiden taloudellisia ja toiminnallisia kokonaisvaikutuksia. (3.3.3)

MAANKÄYTTÖ JA KAUPUNKIRAKENNE

- Strategisiksi maankäytön hankkeiksi nostetaan keskustan kehittämisen rinnalle neljä tärkeintä aluekokonaisuutta, jotka kaikki tukevat Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää: kaupunkikeskustaa meren suuntaan laajentava Linnakaupunki, työpaikka-alueena kiinnostava Itäharjun kampus- ja tiedepuisto, Skanssin älykäs ja kestävä kaupunginosa sekä lentokentän, logistiikan ja tuotannollisten toimialojen Logi City ja Blue Industry Park. (3.3.1)
- Keskustan asemaa kaupunkilaisten yhteisenä ja viihtyisänä olohuoneena kehitetään parantamalla korkeatasoisia julkisia kaupunkitiloja ja kävelypainotteisia alueita erityisesti jokirannassa, Kauppiaskadulla, Kauppahallin korttelissa ja Fortuna-korttelissa. (3.3.2)
- Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun. (3.3.2)
- Varmistetaan keskustan saavutettavuus ja liikkumisen sujuvuus kaikilla liikennemuodoilla ja kävelyn sekä pyöräilyn edellytyksiä parannetaan. (3.3.2)
- Maankäytön toimintamallissa korostetaan ja kehitetään kokonaisvaltaista raja-aitoja ylittävää projektimaista työskentelytapaa. (3.3.3)
- Nostetaan kumppanuuksilla kaupunkiympäristön laatutasoa ja jalostetaan kumppanuus koskemaan koko prosessia suunnittelusta rakennetun ympäristön ylläpitoon ja palvelu-kanaviin. (3.3.3)
- Kaupunki hankkii tarvittaessa käyttöönsä raakamaata ja edistää rakentamista maankäyttö-sopimuksin. (3.3.3)
- Tarjotaan uusilla alueilla aktiivisesti kehitysalustoja kannustaen toimijoita innovatiivisuuteen ja uusien mahdollisuuksien etsimiseen. (3.3.3)
- Hankkeissa ja alueilla varmistetaan tarkoituksenmukainen ja riittävä ympäristörakentamisen ja infrastruktuurin mitoitus ja laatutaso. (3.3.3)
- Kaupunkirakennetta eheytetään monipuolisesti asumistoiveisiin ja elinkeinoelämän tarpeisiin vastaten. (3.3.4)
- Kaupungin kasvun painotus suunnataan keskustaan ja sitä kehystävälle kaupunkiuudistusalueille. (3.3.4)
- Kaupunkirakenteen painopistettä laajennetaan kaupunkirakenteen kehittymisen myötä kohti merta. (3.3.4)
- Tiivistyvillä kaupunkialueilla korostetaan rakennetun kaupunkiympäristön laatua. (3.3.4)

ELINKEINOELÄMÄ JA KUNTALAISET

- Elinkeinoelämän kilpailuetua kasvatetaan vahvistamalla Turun logistista asemaa ja logistiikkapalveluja. (3.1.3)
- Asiakkaiden itsepalvelumahdollisuuksia lisätään tarjoamalla digitaalisia ajasta ja paikasta riippumattomia palveluita. (3.2.3)
- Luodaan kansallisen yhteistyön kautta digitaalisten palvelujen alusta, jonka varaan rakentuvat kaikki kaupungin tulevat digitaaliset palvelut. (3.2.3)
- Sovitaan kaupunkitason periaatteet rajapintojen ja datan avoimuudelle ja noudatetaan näitä periaatteita kaikessa ICT-kehittämisessä ja hankinnoissa. (3.2.3)
- Toimintatapojen muuttamisella ja uusien teknologioiden käyttöönotolla vähennetään kaupungin tilatarvetta. (3.2.7)
- Edistetään hyvin toteutetulla avoimella osallisuudella yhteisen kaupunkiympäristönäkemyksen vahvistumista. (3.3.3)

6. TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet (ml. toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet) kv

Taloudelliset tavoitteet	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Korvaus peruspääomasta	22 042	22 042	21 278	21 278	21 008	21 008	21 008
Liikelylijäämä/-alijäämä + poistot	90 339	88 583	88 222	88 212	85 300	86 155	87 288
Toimenpide: <i>Aktiivisella kiinteistöjen jalostus- ja luovutustoiminnalla sekä tiukalla kulukurilla ja tarkoituksenmukaisella laatutason mitoituksella.</i>							

	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Infrastruktuurin rakentamisen ja hoidon laatumitoitus Strategisen linjauksen tunnus:3.3.4 Toimenpide: <i>Periaatteiden laadinta ja kh:n päätettäväksi saattaminen</i>			Mitoi- tus- periaat- teiden laadinta	Mitoi- tus- periaat- teiden laadinta ja käyt- töönotto			
Rakennusten korjausvelka / uudishinta (%) Strategisen linjauksen tunnus: (Alle hyväksyttävän kuntosuorituksen (75 %) olevien rakennusten korjausvelka suhteutettuna koko rakennuskannan uudishintaan) Toimenpide: <i>Luopumalla ja purkamalla epäkuranttia rakennuskantaa, panostamalla järkevästi ja riittävästi rakennuskannan uudistamiseen</i>	12,80	13,08	13,12	13,12	11,62	11,58	10,75
Maankäytön uuden toimintamallin jalkauttaminen Strategisen linjauksen tunnus:3.3.3 Toimenpide: <i>Hankkeiden projektisointi ja esisuunnittelu</i>			Maan- käytön toimin- tamallin yhteen- sovitta- minen kau- pungin uuden toimin- tamallin kanssa ja käyt- töönotto	Maankäy- tön toi- mintamal- lin yh- teensovit- taminen kaupun- gin uuden toiminta- mallin kanssa ja käyttöö- notto			

Työvoiman käyttö kv

Henkilötyövuosien kehitys							
Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kiinteistöliikelaitos	230,4	221,5	212	212	212	212	212

Toimielimen määrärahat ja käyttötalousinvestoinnit kv (1 000 €)

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta							
Toimintatuotot	206.394	202.075	202.976	201.772	200.823	204.480	208.211
Valmistus omaan käyttöön	2.568	1.000	1.000	1.000	1.020	1.040	1.061
Toimintakulut	118.624	114.503	115.754	114.560	116.543	119.366	121.984
Toimintakate	90.339	88.573	88.222	88.212	85.300	86.155	87.288
Muutos-%		-2,0	-0,4	-0,4	-3,3	1,0	1,3
Investointikulut	99.492	65.667	66.500	52.625	56.511	57.042	53.342
- <i>Infrainvestoinnit</i>			31.500	23.788	29.850	29.200	29.200
- <i>Tilainvestoinnit</i>			31.500	25.337	23.161	24.342	20.642
- <i>Kiinteän omaisuuden hankinnat</i>		3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Satamalta siirretty omaisuus	21.981						
Rahoitusosuudet	1.454	8.700	686	686			
Pysyvien vastaavien luovutustuotot	13.141	37.910	40.000	40.000	22.500	22.500	22.500
Investointien rahavirta	-84.897	-19.057	-25.814	-11.939	-34.011	-34.542	-30.842
Muutos-%		-80,3	35,5	-37,4	-184,9	1,6	-10,7

Kj:n muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	10	10	10	10
Menojen vähennys		-2.359	-1.938	-1.769
Yhteensä	10	-2.349	-1.928	-1.759
Palvelumaksun tason muutos				
- tulot	-1.204	-1.204	-1.204	-1.204
- menot	-1.204	-1.204	-1.204	-1.204
- netto	0	0	0	0
Investointikulujen muutos	-13.875	-6.744	-9.214	-9.295

Ympäristötoimialan, Kiinteistötoimialan ja Vesiliikelaituksen yhteiset maankäytön strategiset hankkeet (kaavoitus- ja suunnittelukustannukset sekä infra-, rakennus- ja taseinvestoinnit) kv

Käynnissä olevat maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Fortuna –kortteli (Kh)	Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta lisätään ja kaupunkilaisten yhteisiä kaupunkitiloja sekä kävelyn alueita parannetaan kehittämällä korttelia luovaa taloutta, kauppaa ja matkailua palvelevaksi alueeksi. Ratkaistaan rakennusten suojelun ja täydennysrakentamisen pääperiaatteet								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Rakennusten myynti	1,5	Piharakenteet	-1,0					+ 0,5
Vesiliikelaitos	-----	-----		-----		-----		-----	
Kauppatori (Kh)	Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun (3.3.2). Tavoitteena on mm.: - parantaa rakenteiden, rakennusten ja valaistuksen laatua ja ulkonäköä - järjestää toimintoja siten, että saavutetaan hyvin toimiva ja kaunis Kauppatori - viedä joitakin toimintoja kuten pysäköinti maan alle - muuttaa Yliopistonkatu kävelyalueeksi myös Kauppatorin kohdalla - parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Yleissuunnitelman tarkistus								
KITO	Suunnittelu, kilpailutus, kaivaukset	-0,85	infra	-5,0	infra	-5,0	infra	-10,0	-21,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,03		-----		-----		-----	
Logomon silta ja parkki	Ratapihankadun varrella oleva pysäköintilaitos ja kävelysilta, joka yhdistää keskustan Logomon alueeseen ja mahdollistaa myös pääsyn asemalaitureille palvelleen myös matkojen yhdistämisketjua.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Suunnittelu	-0,3	Silta + parkkitalo	-1,8	Silta + parkkitalo	-3,7	Silta + parkkitalo	-1,7	-7,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,01		-----		-----		-----	
VR konepaja	Kaupunkikeskustan ja kulttuurielämän laajentumisalue, missä mahdollista toteuttaa asuin kerrostaloja (AK) 65.080 k-m ² /1300 asukasta, palveluja ja työpaikkoja (Logomo) 32.775 k-m ² / 550 työpaikkaa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO									
KITO	Maankäyttö-sopimus, infra	1,2 -1,2	infra	2,0 -2,0	infra	3,0 -3,0	infra	0,6 -0,6	0,0
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu ja rakennuttaminen	-1,1	Vesihuollon rakennuttaminen	-1,0	-----	-----	-----	-----	-1,2

Keskustan elinvoimaa - Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (3.3.2, 3.3.4)

TYKS U2	<p>Koko sairaalan kehittämisessä tavoitteena on mahdollisimman tehokas toiminta, jossa tilojen keskinäiset yhteydet eivät saa muodostua esteeksi. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin (TYKS) sairaala-alueet Kiinamyllynmäellä ja Savitehtaankadun varrella on tarkoitus yhdistää Helsingin valtatie päälle rakennettavalla kannella. Kannella on suunniteltu rakennettavan nykyisen U-sairaalan korvaavat tilat.</p> <p>Lääketieteellisen tiedekunnan, Medisiinan, laajennus on monialainen yhteishanke, joka rakentuu sairaalatielöiden viereen Karjaan radan varrelle.</p> <p>Kupittaa vanhan aseman tontilla on 5000 k-m2 rakentamatonta rakennusoikeutta.</p> <p>Turun joukkoliikennesuunnittelussa tavoitellaan runkolinjojen kehittämistä nopeiksi yhteyksiksi. Yksi runkolinjoista Varissuolta keskustaan kulkee Hämeenkadulta Kiinamyllynkadun ja Joukahaisenkadun kautta Kupittaaansillalle ja edelleen Kalevantielle. Tämän kaavanmuutoksen yhteydessä tulee tutkia runkolinjan tavoitteet, pysäkkien paikat ja katutilan mitoitus tällä, joukkoliikenteen käytön kannata erittäin keskeisellä alueella.</p>									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava KV								
KITO	MKS, suunnittelu	0								
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelua	0		----			----	----		
Palloiluhalli	<p>Asemakaavan tavoitteena on määritellä tontille käyttötarkoitus, joka mahdollistaa kaupunginhallituksen hyväksymän tavoitteen mukaisesti palloiluhallin rakentamisen tontille ja toiminnan edellyttämien pysäköintipaikkojen sijoittamisen ensisijaisesti tontille. Tavoitteena on mahdollistaa myös nykyisen kaavan mukainen toiminta, mikäli palloiluhalli ei toteudu kyseiselle tontille.</p>									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
	YTO	Asemakaava KV								
KITO										
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----		
Pääskylvuorenrinne	<p>Tavoitteena on toteuttaa uusi asuinalue, jonka yhteydessä tulee tarkastella alueen liittyminen olemassa olevaan katu-, kävely- ja pyörätieverkostoon. Jaanipuiston merkitystä alueelle tulee vahvistaa. Suunnittelualueen maapohja on kaupungin omistuksessa.</p>									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV						
KITO					suunnittelu	-0,15				
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	----	----		

Linnakaupunki – merellinen kaupunkikeskusta (3.3.1; 3.3.3; 3.3.4; 3.3.5; 3.3.9)

Kirstinpuisto	<p>Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueen pinta-ala on noin 17,3 ha.</p>									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO			MKS				suunnittelu	-0,025	-0,025	
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,04		

Herttuankulma	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueelle on tarkoitus sijoittaa palvelukeskus ja kerrostalovaltainen asuinalue yli 2000 asukkaalle. Kumppanuushanke (3.3.3). Alueen pinta-ala on noin 8 ha.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV							
KITO			MKS		Suunnittelu	-0,015	toteutus	-0,05	-0,65	
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	vesihuollon suunnittelu	-0,02	toteutus	-0,05		
Vaasanpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Linnakaupungin osayleiskaavan yleistavoitteena on ollut kehittää aluetta asumis-, toimisto- ja liiketiläkäyttöön, sekä luoda Turkuun ainutlaatuinen merellinen kaupunginosa. Kyseessä on entinen jätevedenpuhdistamon alue. Alueen pinta-ala on noin 10 ha.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
YTO	Uusi asemakaavaluonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV					
KITO							Suunnittelu	-0,025	-0,025	
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03		
Harppuunakortteli	Yleistavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla tässä hankkeessa vetovoimainen, houkutteleva asuin ympäristö Turun linnan läheisyydestä linnan asemaa ja merkitystä kunnioittaen. Alueelle tarkoitus sijoittaa myös liike- ja toimistotilaa.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
YTO	Asemakaava voimaan									
KITO										
Vesiliikelaitos	-----	-----					-----	-----		
Linnanfältti	Linnanfältin alueen toteutuksen pääteemoja ovat kokeellinen puurakentaminen, kaupunkirakennetta eheyttävä (3.3.4) ympäristöönsä sopeutuva täydennysrakentaminen, visuaalinen ja toiminnallinen kaupunkikeskustamaisuus, asumisen uudet muodot (3.3.5) , hankkeen eri toimijoiden yhteistoiminta kehittämistyössä (3.3.3) sekä vahvan omaleimaisen imagon ja identiteetin luominen alueelle arkkitehtonisesti modernin yleisilmeen ja ympäristötaiteen avulla (3.3.10).Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennuskannan antamia lähtökohtia (2.3.7; 3.3.8).									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
YTO										
KITO	infra	-0,35	infra	-0,4	-----	-----	infra	-0,9	-2,6	
Vesiliikelaitos	vesihuollon toteutus	-0,06	-----	-----	-----	-----	-----	-----		

Skanssi – älykäs ja kestävä kaupunginosa (3.3.1; 3.3.6; 3.3.7)

Itäskanssi	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueelle suunnitellaan kerrostalovoittoisesti asuinrakennuksia noin 2.200 asukkaalle, sekä alueella tarvittavia palveluja, erityisesti päiväkotia ja koulua. Alueen pohjoisosaan suunnitellaan myös toimitilarakentamista. Alueen läpi suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön pysäkkien läheisyydessä ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6). Alueen hulevesiratkaisut, liikuntapaikat (2.3.) ja viheralueiden suunnittelu ovat oleellinen osa kaavoitusta.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV							
KITO			MKS							
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----						
Skanssin Vallikatu	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6).									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava KV									
KITO	MKS, suunnittelu	+ ? -0,05	Infra	-0,5	Infra	-0,8		-0,5	-1,85	
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,01	Vesihuollon rakentaminen	-0,2	-----	-----	-----	-----		

Halistenväylä (3.3.7)

Koroistenkaari	Tavoitteena on muuttaa Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamattoman alue pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi. Uusi alue liitetään olemassa olevaan katuverkostoon Koroistenkaaren tietä jatkamalla Topinojan tieliittymään saakka. Tarkoituksena on myös selkiyttää alueen ulkoilu- ja virkistysreitistö. Samalla tutkitaan Kaarinan kaupungin puolelle sijoittuvan tuotanto- ja liikerakennusalueen liittämistä katuverkoston Turun kautta.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava KV									
KITO	MKS		Suunnittelu, infra	-0,35	-----	-----	Infra	-0,4	-5,0	
Vesiliikelaitos	-----	-----	vesihuollon suunnittelu	-0,03	-----	-----	vesihuollon rakentaminen	-0,7		

LogiCity – pohjaa kasvulle (3.1.3; 3.3.1; 3.3.7)

Maa-ainespuisto	Tavoitteena on ensisijaisesti laajan ylijäämämassojen sijoituspaikan sekä muiden maa-ainesten käsittelyä ja varastointia mahdollistavan alueen sijoittaminen Saramäkeen. Toisena tärkeänä tavoitteena on ajanmukaistaa alueella olevien teollisuuskortteleiden asemakaavat ja mahdollistaa uusien teollisuusrakennusten rakentaminen. Lisäksi on tarkoitus mahdollistaa Toijalan radan hyödyntäminen osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelyratapihan sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava KV									
KITO	infra	-0,25	Infra	-0,5	Infra	-0,8	Infra	-0,9	-2,45	
Vesiliikelaitos	vesihuollon rakentaminen	-0,35	vesihuollon rakentaminen	-0,25	-----	-----	-----	-----		

Mustasuo	Tavoitteena on saada syntymään Toijalan radan ja Tampereen valtatie väliin yhtenäinen teollisuus- ja työpaikka-alue. Tähän päästään siirtämällä nykyisessä kaavassa Mustasuontielle varattu katualue pois radan varresta valtatie viereen. Näin muodostettavien työpaikkatonttien on mahdollista hyödyntää toiminnassaan junarataa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelytapin sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO	MKS/ maanhankinta, suunnittelu	-0,025	-----	-----	Infra	-0,4	Infra	-1,37	-1,8
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,02	-----	-----	Vesihuollon rakennuttaminen alkaa	-0,25	Vesihuollon rakennuttaminen	-0,3	

2015 Käynnistyvät maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Turku Energian tontti	On jatkumo Linnankadun varren muille kehittämishankkeille – Harpuunakortteli ja Linnanfältti ja siten toteuttaa strategista tavoitetta luoda pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina kokonaisuuksina. Selvitetään säilyvän rakennuskannan uusia innovatiivisia käyttötarkoituksia ja mahdollisuuksia rakentaa alueelle uusia asuinrakennuksia.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO	kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Eerikinkatu 32 – 34 /Vanha vedenjakelu	Selvitetään alueen erilaisia käyttötarkoituksimahdollisuuksia eri keskustatoiminnoille. Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Ruusukortteli (TVT)	Tavoitteena täydennysrakentaa eheyttäen olevaa kaupunkirakennetta ja mahdollistaa monimuotoisia asumisratkaisuja olevia palveluja hyödyntäen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO					toteutus + päiväkot				
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Matkakeskus (Kh)	Tavoitteena on vahvistaa Turun asemaa logistisena solmukohtana, missä kaikki liikennemuodot yhdistyvät toisiinsa katkeamatta (3.1.3). Selvitetään hankkeen palvelukonsepti – eri käyttötarkoitukset ja rakentamisen määrä. Toteuttaa kestävän liikenteen ja liikkumisen kaupunkirakenteellisia edellytyksiä (3.3.7)								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		
KITO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat						
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Uusi siirtolapuutarha	Kaupunginvaltuustossa hyväksytyn uudistamisohjelma 1:n mukainen hanke. Selvitetään mahdollinen Kupittaaan siirtolapuutarhan korvaava paikka ja luodaan edellytykset sen toteuttamiselle.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Korvaava siirtolapuutarha: suunnitelma + päätös (U1)								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (Kh) (3.3.1)									
	Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista. Tavoitteena liittää alusta alkaen mukaan älykkäät palvelukanava- ja teknologiaratkaisut.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelma-käynnistämispäätös KH								
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Halistenväylä (3.3.7)									
Koroinen	Liikenteellisesti tavoitteena on mahdollistaa uuden katuyhteyden rakentaminen Markulantieltä Halistensillalle sekä tämän kadun yhdistäminen Koroistenkaareen. Samalla Gregorius XI:n tien liikennejärjestelyjä kehitetään. Vanhan Tampereentien ja rautatien tasoristeyksen tilalle suunnitellaan alikulkua nykyistä tasoristeystä etelämäksi. Vanhan Maarian Kirkkosillan on tarkoitus jäädä kevyen liikenteen käyttöön. Rautatien osalta kaavoituksen yhteydessä selvitetään kaksirataistamista sekä mahdollisia paikallisjunapysäkkejä. Tarkoituksena on mahdollistaa uudisrakentaminen soveltuvilla alueilla sekä luoda edellytyksiä jokivarren aktiivisemmalle virkistyskäytölle.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO									
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Blue Industry Park – pohjaa kasvulle (Kh) (3.3.1)									
	Tavoitteena suunnitella Pernoon meri- ja metalliteollisuuden keskittävää tuotannollista kohdetta. Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista ja muiden ohella tukee Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelman käynnistämispäätös KH								
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Kiinteistöliikelaitoksen investointiohjelmat 2015 (Kh)

KIINTEISTÖLIKELAITOS, TILAINVESTOINNIT 2015							
	Info	Kustannus- arvio	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018	Toteutus- vuodet
KONSERNIHALLINTO							
PERUSKORJAUSKOHETEET							
Valtuustosalin restaurointimaalaus (ei sisällä julkisivuja) (KH)	SIDOTTU	1 320 000	100 000	305 000	305 000	305 000	2015-2021
Kaupungintalon siipirakennus (KH)	SIDOTTU	1 840 000	750 000	1 090 000			2015-2018
HYVINVOINTITOIMIALA							
PERUSKORJAUSKOHETEET							
Sairaala-alueen vesikatot, jatkuva	PIENI		200 000				
Sairaala-alueen ikkunakorjaukset, jatkuva	PIENI		250 000				
Sairaala-alueen julkisivukorjaukset, jatkuva	PIENI		300 000				
Mäntymäen sairaala-alue:							
Rak.4, märkätilojen kunnostus (koko talo, 2/kr)	PIENI	750 000	150 000				
Mäntymäen sairaala-alueen rak. 5, kosteuskorjaus+ julkisivu	SIDOTTU	4 000 000	3 256 000				2014-2017
Sairaala-alue hissit	PIENI		200 000				
Mäntymäen perhekeskus vesikaton korjaus	PIENI	300 000	300 000				
Mäntyrinteen vanhainkoti(julkis.vesikatto, salaojat) suunn.	PIENI		40 000				
Varissuon TA:		545 000					
viemäreiden uusiminen (tot 2015)	PIENI		295 000				
WC tilojen korjaus	PIENI		150 000				
hissi	PIENI		100 000				
SIVISTYSTOIMIALA							
UUDISRAKENNUSKOHETEET							
Yli-Maarian koulu	SIDOTTU	12 500 000				200 000	2018-2022
Infoteekkirakennus, Peltolan koulutalo	SIDOTTU	800 000	200 000				2012-2017
Braheskolan	SIDOTTU	5 050 000	1 000 000				2012-2016
PERUSKORJAUSKOHETEET							
Pallivahan koulun peruskorjauksen loppuosa	SIDOTTU	3 400 000	898 000	879 000	369 000	937 000	2011-2020
Luostarivuoren koulun peruskorjauksen loppuosa	SIDOTTU	1 350 000	1 250 000	200 000			2009-2018
Puopellon koulun peruskorjauksen loppuosa	SIDOTTU	3 337 000	1 575 000	1 811 000	905 000		2010-2019
Katedralskolan, peruskorjaus	SIDOTTU	7 720 000	4 513 000	2 872 000			2012-2018
Puolalan koulukiinteistö	SIDOTTU	12 490 000		300 000	6 000 000	4 200 000	2016-2020
Luokkien pinnat ja valaistus à 60 000 , jatkuva	PIENI		480 000				
Aurakatu 11, julkisivut	PIENI	600 000	600 000				
C.O.Malmin koulu, vesikatteen uusiminen (huopa)	PIENI	150 000					
Julkisivu- ja kattokorjaukset (päiväkodit) (jatkuva)	PIENI		300 000				
Hepokullan koulu (julkisivut ja ikkunat, pääraKEN- nus ja liikuntasali)suunn.	PIENI		10 000				
Kerttulin lukio, inva-vessat	PIENI	40 000	40 000				
Klassikon koulu:							
vesikatto (liikuntasali)	PIENI	80 000	80 000				
Koulukatu 12 hissi	PIENI	90 000	90 000				
Lausteen koulu, lattian kuivaus	PIENI		80 000				
Murkionkujan pk (Sävelkuja 2):							
märkäeteisten uusiminen	PIENI		250 000				
vesijohtojen uusinta	PIENI		80 000				
Pansion koulun ikkunat	PIENI		80 000				
Rieskalähteen koulu, vaihe 6	PIENI		125 000				

Ruiskatu 2, pk eteis- ja ryhmitilojen sekä wc-tilojen kunnostukset	PIENI		456 000				
Koulujen ja päiväkotien pihat ja aidat (jatkuva)	PIENI		200 000				
Peltola, rakennusautomaation uusiminen	PIENI		180 000				
Aninkaisten koulutalo:							
putket	PIENI	700 000	700 000				
Tommilankadun korvaavat tilat	PIENI	500 000	500 000				
VAPAA-AIKATOIMIALA							
PERUSKORJAUSKOHTEET							
Sampalinnan maauimala	SIDOTTU	6 484 000		3 376 000	2 763 000		2016-2019
Kupittaa urheiluhalli, saunaosaston peruskorjaus	PIENI	550 000	470 000				
Entisen Hostelin korjaus (Linnankatu 39)	PIENI		80 000				
Varissuo halli, lauhduttimien uusiminen	PIENI		259 000				
Runosmäen nuorisotalon vesikatto, vaihe 2	PIENI		150 000				
KONSERNIN YHTIÖT JA YHTEISÖT							
PERUSKORJAUSKOHTEET							
Sepänkatu 1 AMK:n moottorilaboratorion korjaukset	PIENI		150 000				
MUUT							
Osakkeiden ostot mm. Sävelkodin lunastus 2015 / 665 000 €	SIDOTTU		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	
ERILLISET KEITTIÖKORJAUKSET							
Nummenpakan koulu (Nummen koulukiint.), keittiö pk (kosteusvaurio)	PIENI		980 000				
Kerttulin vk, keittiön peruskorjaus (valmistus pysyy)	PIENI		600 000				
Vesikatkojen uusiminen ja maalaaminen (jatkuva)	PIENI		400 000				
Kiinteistöliikelaitoksen tilamuutokset	PIENI		970 000				
Sitomattomat	PIENI		500 000				
SIDOTUN KUSTANNUKSEN HANKKEET YHTEENSÄ			14 542 000	11 833 000	11 342 000	6 642 000	
PIENET TILAINVESTOINNIT YHTEENSÄ			10 795 000	11 328 000	13 000 000	14 000 000	
TILAINVESTOINNIT YHTEENSÄ			25 337 000	23 161 000	24 342 000	20 642 000	

Infrapalvelujen investointiohjelma

	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Uus- ja laajennusinvestoinnit	13 713 000	19 138 000	19 503 000	20 270 000
Alfa Barker kaava-alue	150 000			
Iso-Haarla 1	-			
Kaava-al. kesk.er. katual.(budjetointi)	200 000			
Kakola kaava-alue	150 000			
Linnanfalitti	350 000			
Vaiste	180 000			
Peippola	300 000			
Sakomaki - kaava-alue	50 000			
Telakkarannan kaava-alue	50 000			
Vakiniittu	150 000			
Valaisimien vaihto	700 000			
VR-konepaja-alue (kaava-alue)	1 200 000			
Suvilinna kaava-alue	-			
Haarlanlahden lajitysalue	-			
Lauttarannan lajitys	-			
Mustasuo	-			

Itaharju 60	-			
Suikkilan kartano	400 000			
Villenpuiston kaava-alue	100 000			
Hansakatu-kaava	180 000			
Takamaantien kaava-alue	130 000			
Tietoliikenneverkko	460 000			
Munttismaen kaava-alue	10 000			
Logomonsilta	100 000			
Jakarlan Kailan meluvalli	20 000			
Marjamaki	40 000			
L-tehdas ja kaasukello	75 000			
Vanhan Kaksikerrantien Syvälahden alueen infran saneeraus	3 618 000			
Kirkkotie-kaava-alue	15 000			
Arola	130 000			
Kanslerintie -kaava-alue	30 000			
Toijalan rata, Virusmaent. AKK (MAL)	1 064 000			
Mt1821 Friskala oikaisu ja klv jar. MAL	500 000			
Ratapihankadun pysäköintilaitos	50 000			
Tavastinkenttä	15 000			
Kuninkaanlaakson palvelutalo -kaava	10 000			
Sorvarinkulma	50 000			
Kukola-Lansi	20 000			
Skanssi	100 000			
Arolankaari-Toijaistent./Sarkilahdent.	81 000			
Maanlajitysalueet	30 000			
Ruissalon rantareitti väli: Pansiontie - Ruissalonsilta	320 000			
Pansionrannan rantareitti	70 000			
Kaarninko	50 000			
Valaistuksen ohjausjärjestelmä	135 000			
Kaava-al. Kesk.er. viheral.(budjetoint)	150 000			
Taimisto	160 000			
Kupittaaanpuisto (lisätty rahoitus patsaspuistolle, muuten turvallisuuskorjaus)	270 000			
Vihertakutyöt (uusinv.)	60 000			
Lasten liikennekaupunki	-			
Liikuntalautakunnan kohteet	145 000			
Pansion kisapuisto	330 000			
Kauppatori	500 000			
Runkobussilinjojen kehittäminen	260 000			
Barkerinpuisto	350 000			
Auraj rantavayl val:Agriolank-Tehtaank	-			
Maa-ainespuiisto	50 000			
Tampereen vt:n ja Markulantien risteuksen uusiminen (405)	105 000			
Arola II	50 000			
Korvaus- ja ylläpitoinvestoinnit	10 075 000	10 712 000	9 697 000	8 930 000
Katurakenteen korjaus	886 000			
Liikennevalot (lisätty Kauppiask.-Linnank. risteys)	750 000			
Paallysteet	1 950 000			
Sillat	70 000			
Sorapintaiset kadut	1 546 000			
Valaistus	630 000			
Varusteet, laitteet ja kalusteet	160 000			

Ymparistorakenteet	470 000			
Kevyen liikenteen reitit	45 000			
Pienet peruskorjaukset (katu)	150 000			
Liikenneverkon toimivuutta jne	201 000			
Korvattavat katupuut	30 000			
Pahaniemen kevyen liikenteen ylik.kayt.	250 000			
Jalkakäytävien peruskorjauksia	150 000			
Pienet liikenteenohjaustyöt	100 000			
Pysäköintimittarit	200 000			
Satakunnantien AKK	800 000			
Leikkipaikat (turvallisuuskorjauksia ym)	544 000			
Puistot	313 000			
Puistokäytävät ja -aukiot	80 000			
Vihertakutytöt (korvausinv.)	80 000			
Ymparistotaide	15 000			
Korvattavat puistopuut	25 000			
Viheralueiden hulevesikorjaukset	50 000			
Halisten lahiympariston parantaminen	50 000			
Pansio-Perno lahiympariston parantaminen	-			
Ulkoilalueet	-			
Ulkoilusaaret	15 000			
Forin ymparisto ja laiturit	50 000			
Sampalinna	-			
Vartiovuorenpuisto	350 000			
Aurakatu vali Maariank-Taidemuseo	38 000			
Yliopistonk. vali:Kasityolaisk-Ursinink	57 000			
Humalistonk vali: Yliopistonk-Ratapihank	20 000			
Kauppahallin kujanne				

Infrapalvelujen investoinnit 2015

"Tuloa tuottavat"
Toimintoja tukevat
Korjausvelkaa/ylläpitoa alentavat
Liikenteen toimivuus & turvallisuus
Kevyen liikenteen väylät
Asukasviihtyisyyttä parantavat, viherkohteet
Liikuntapaikat
Mal-hankkeet
Ara-hankkeet

Täydentävät strategiset tavoitteet kh

Strateginen tavoite	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Luovutuksessa olevien tonttien määrä suhteessa kysyntään % Strategisen linjauksen tunnus 3.3.4				100	100	100	100	100
Sähköinen asiointi ja avoimet datan rajapinnat Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.3,				Otettu käyttöön useita uusia palveluita	Otettu käyttöön useita uusia palveluita			
Toimintojen ja tilatehokkuuden parantaminen Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.7				On otettu monitilakonsepti käyttöön	On otettu monitilakonsepti käyttöön			
Toimenpide: <i>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä</i>								

Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

Painopistealue	Alatavoite	2015
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Tehtävänkuvat (sis. perustehtävän määrittelyn) ja vastualueet ovat selkeät – joka tehtävälle tulee löytyä tehtävänkuvaukset	Tehtävänkuvat käydään läpi.
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Resurssien sijoittuminen on tarpeita vastaavaa ja joustavaa. Tätä tuetaan yhteisen, kaikki toimialat kattavalla palkkausjärjestelmällä	Resurssien sijoittamista käydään läpi.
Turku on vetovoimainen työnantaja	Vastuullinen työyhteisökäyttäytyminen ja motivoiva esimiestyö	Työyhteisökäyttäytymiseen ja esimiestyöhön kiinnitetään huomiota.

Infrastruktuurin ylläpidon tavoitetasot

Tavoitetasot/ tavoitteet	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
PERUSTUOTTEET	13 332 800	13 664 787	14 004 742	14 352 856
Talvihoito	5 810 000			
Viheralueiden hoito	3 420 000			
Liikennealueiden hoito	730 000			
Puhtaanapito	2 182 800			
Kalusteiden ja varusteiden hoito	310 000			
Rakenteiden hoito	880 000			
ERILLISTUOTTEET	9 013 000	9 243 472	9 569 475	9 811 143
Kunnossapito	3 160 000			
Talvihoidon erillistuote	575 000			
Kunnossa- ja puhtaanapidon erillistuote	280 000			
Leikkipaikkojen hoito ja kunnossapito	500 000			
Taloussuunnitelmien hoito	200 000			
Erityisalueiden hoito ja kunnossapito	4 298 000			
ERITYISTUOTTEET JA YLEISKULUT	1 785 129	1 830 710	1 877 385	1 925 179
Erityistuotteet	984 500			
Yleiskulut	800 629			

Toiminnan kehittämishankkeet

Kehittämishanke	Strateginen linjaus, uudistamisohjelma U1/U2, muu viite	2015	2016	2017	2018
Toimialan merkittävimmät strategiset kehittämishankkeet					
Toimintojen tehostaminen tilamuutoksilla	U2, 3.2.7	0,2	0,2	0,2	0,2
Selvitetään uudelleenorganisointimahdollisuudet	U2, 3.2.2	0,1	0,1	0,1	0,1
Varastojen yhdistäminen	U2, 3.2.7	0,1	0,1	0,1	0,1
Peritään vuokrasopimuksen mukainen vuokra (liittyy kv 15.12.1986 § 29)	U2, 3.2.4	0,7	0,7	0,7	0,7
Kiinteistökehitystoiminnan tehostaminen	U1 ja U2, 3.3.3	0,1	0,1	0,1	0,1
Infran mitoitusten uudistaminen	U2, 3.3.10	-	-	0,1	0,1
Pienvenesatamien hoidon ja vuokrauksen ulkoistaminen	U2, 3.2.1	0,1	0,1	0,1	0,1
Toteutetaan valaistussuunnitteluun liittyvä hanke yhteistyössä toimialojen kanssa	U2, 3.2.1	0,1	0,1	0,1	0,1
Vanhojen urheilukenttien vähentäminen ja vuokraaminen urheiluseuroille 100 % käyttöön	U2, 3.2.1	0,1	0,1	0,1	0,1
Pieninvestointi kokonaisuuden kriittinen läpikäynti	U2, 3.2.4	-	-	-	-
Muiden toimialojen strategiset hankkeet, joihin toimialan pitää varata resursseja					

7. TOIMIELINKOHTAISET TIEDOKSI ANNETTAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Liikevaihto per/ htv	810	769	817	844	861	878	895
Resurssien käyttö							
Tilapalvelujen neliöt 1 000 m2	1 104	1 100	1 023	1 006	999	1 008	1 003
Infrapalvelujen ylläpidettävä pinta-ala ha	3 717	3 757	3 832	3 908	3 986	4 065	4 146
Muut							

8. RISKIENHALLINTA

Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkitä- vyyt	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhlö/ aikataulutus
Korjausvelka (rakennukset, kadut, sillat, rantapenkereet)	Omaisuu den arvon hallitsematon lasku	3	4	12	Investointiohjelma	Omaisuu den arvon hallinta	Turto / 2015 ->
Myyntitulojen ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen	Talousarvion toteutu- mattomuus	4	4	16	Myyntisuunni- telma ja talous- arvion noudat- taminen	Riittävä resurs- sointi myynti- toimintaan	Turto / 2015
Tilaamistoimintaan ja valvontaan liittyvä osaaminen ja resurssointi	Kilpailutukset eivät onnistu toivotusti	2	4	2	Henkilöstö- suunnitelma	Resurssointi	Turto / 2015 - 2018

9. MUUT KAUPUNKITASON OHJAUSASIAKIRJAT JA RESURSSIEN PITKÄN AIKAVÄLIN OHJAUS (LUETTELO)

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Asunto- ja maankäyttöohjelma	Kaavoitussuunnitelma
Maakuntastrategia	Maakunnan kehittämisen pitkän aikavälin hankkeet
Tilastrategia	Kaupungin tilojen käyttö
Ilmasto- ja ympäristöohjelma	Kestävä kehitys
Maankäytön, asumisen ja liikenteen aieso- pimus	Kuntien ja valtion yhteinen tahtotila
Turun kaupungin sisäisen vuokrauksen periaatteet	Kiinteistöliikelaitoksen ja toimialojen välinen maksujärjestely
Tilahankkeiden tarveselvitys- ja hankesuun- nitteluohje	Investointiohjelma